

Mar. 3, 31-35 – preek – NGKE – 25-9-2016

(Geloven in Generaties) 3. Het Gezin van God

het Gezin van God

(Geloven in Generaties 3)
25-9 – Van Beekweg 15 – 9.30 uur

Inleiding [voor de tekstlezing]

‘Iedere generatie wordt persoonlijk door God aangesproken’,
was de stelling in de eerste preek in deze serie..

Zoals Samuël.

Maar Samuël had wel tijd nodig om de stem van God voor zichzelf te herkennen.

Hij kreeg die ruimte ook van God.

En hulp van pleegvader Eli.

Die helpt hem op gang, maar meer kan hij niet niet.

Zo is het ook voor ons.

Iedere generatie gaat zijn persoonlijke weg met God!

Je kunt dus niet naar je ouders blijven luisteren,

maar moet voor jezelf de stem van God leren begrijpen.

Daar moeten de oudere generaties je tijd en ruimte voor laten.

Maar jij moet er ook tijd en ruimte voor maken.

Voor iedereen is die 'stem van God' immers weer anders.
 Niet de inhoud maar de vorm wel.
 Een droom, een nachtmerrie soms, een stem, een gevoel, een gedachte.

Mag je dan een bijzondere boodschap van God verwachten?
 was de vraag in de tweede preek.

Ja!

De boodschap van God aan ons is heel bijzonder!
 Maar we hoeven daar niet meer op te wachten.
 D.w.z. op iets bijzonders: een teken, een droom, de stem van God.
 Vanaf onze kindertijd krijgen we al een boodschap van God.
 De Heer Jezus geeft daar een ontroerend voorbeeld van met de gelijkenis van de verloren zonen.
 Vader houdt zielsveel van zijn beide zonen,
 zelfs al houden zij niet zo van Hem.
 Zo houdt God de Vader ook zielsveel van ons.
 zelfs al houden wij nog niet zo van Hem.
 De komst van de Heer Jezus naar ons toe,
 is de mooiste boodschap die we van God de Vader kunnen krijgen.
 En die boodschap hebben we allang doorverteld gekregen
 In de komst van de Heer Jezus zien we God hart voor ons.
 Als Hij eenmaal op deze manier: 'Ik hou van jullie' heeft gezegd (Joh. 3,16)
 Moet Hij daar dan nog meer aan toevoegen?
 Is er nog een teken aan de wand, een droom of een stem voor ons nodig?
 Wij hebben van jongs af aan een heel bijzondere boodschap van God aan ons.
 Net zoals als we van jongs af aan al een psalmboekje hebben
 Weet je nog hoe dat eerste bijbeltje voelde?
 Zo bijzonder is die boodschap van God ook.
 Voel je dat ook nog zo?
 Zo bijzonder moet het eigenlijk blijven.

Vandaag verder met de vraag:

'Hoe kan het dan dat zo'n geweldige boodschap –wat dat is het- tegenwoordig veel minder lijkt over te komen bij een groot deel van de vooral jongere generaties?'
 Die hebben er de meeste moeite mee, zo lijkt het.
 Want zij verlaten de kerken.

Het probleem

Wat is het probleem?

Ligt het aan de jongere generaties? Zijn die niet zo goed in geloven?

Ligt het aan de oudere generaties?

Blijven die teveel in hun eigen geloofsstijl hangen?

Ligt het aan de ouders van tegenwoordig?

Doen die er thuis te weinig aan?

Moeten we de geloofsopvoeding heel anders aanpakken in onze gezinnen?

Laten we dat eens van dichtbij bekijken vanmorgen
Hoe keek de Heer Jezus eigenlijk tegen het gezin aan waar Hij uitkwam?
Laten we dat eens lezen

[lezen: Mar. 3, 31-35]

Gods gezin

Schokkend hè.

Dat zeg je toch niet zo.

Dat vinden wij zelfs in de 21e eeuw.

Inmiddels toch al gewend aan treitervloggers.

En wij verwachten wij niet eens hetzelfde van onze kinderen dan in Jezus' tijd.

We vinden het normaal

dat ze zelfstandig worden, de deur uitgaan en hun eigen weg gaan.

Dat ze dan niet meer zoveel thuiskomen.

Dat zij op den duur dan meer tijd doorbrengen met vrienden en kennissen dan met ons

In het Joodse volk is dat al iets anders.

In ieder geval in orthodoxe gezinnen kom je daar thuis met sabbat.

Beetje je de Gelderse Vallei: zondags uit de kerk koffiedrinken bij je ouders!

Maar in Jezus' tijd klonk dit de mensen niet alleen als 'toch wel schokkend' in de oren, maar zelfs als als 'grof en schandelijk'.

In die tijd hoorde familie nog veel meer bij elkaar.

Je bleef vaak bij elkaar wonen in één grote familie

Vaak werkte je ook allemaal samen in hetzelfde familiebedrijf.

En dus was je in eerste instantie loyaal aan je familie,

In Israël was je familie bij uitstek de lokale onderafdeling van het volk van God.

Zeker in Israël was het bloedbanden voor alles.

Dus als je familie je wil spreken...

Precies!

Dit is geen irritatie van de Heer Jezus

Omdat Hij het tenslotte erg druk had op dat moment.

Zo is de Heer Jezus niet: Hij zal nooit op die manier uit zijn slof schieten

Dit is geen irritatie, dit is een boodschap.

Als jongen van twaalf, had Hij die ook al eens laten horen

Na drie dagen vermist te zijn,

tenminste voor zijn ouders,

zegt Hij: *maar wist u niet dat ik in mijn Vaders huis moest zijn?* (Luk. 2,49)

Klinkt brutaal.

En later als een vrouw Hem toeroept:

'Gelukkig de schoot die u gedragen heeft en de borsten waaraan u gedronken hebt!' Dan zegt Hij:

'Gelukkiger zijn zij die naar het woord van God luisteren en ernaar leven.' (Luk 11:27-28 NBV)

Weer denk je: 'nou zeg!'

Men mag je moeder toch wel gelukkig prijzen?

In alle drie gevallen maar Jezus iets duidelijk:

'Het is mis in onze gezinnen,

het gaat echt niet beter als we ons 'best maar willen doen'.

Zelfs niet in Jezus' familie!

Die snappen niet eens wat Hij aan het doen is.

De Heer kan niet gewoon doorbouwen op de bestaande gezin.

Hij moet eerst helemaal opnieuw beginnen.

Zijn familie, ja alle menselijke gezinnen hebben verlossing nodig

Het kan alleen goed komen in de gewone gezinnen,

in het normale familielevens

zelfs in zijn eigen menselijke familie,

als ze in Gods Gezin –dat is de geestelijke familie,

van alle gelovigen samen -weer Gods wil leren doen.

Dit is Jezus' missie geworden:

Ik moet Gods wil doen en jullie moeten daar ook weer aan leren gehoorzamen

En dat kan alleen dicht bij Mij,

Laat je door Mij verlossen!

Als je van Mij leert en naar Mij luistert,

ontstaat erom mij heen vanzelf een nieuwe geestelijke familie:

Broers, zussen, zelfs moeders en vaders.

Luisteren naar de wil van God is doorslaggevend voor kunnen geloven,

en geloven is doorslaggevend voor kunnen gehoorzamen aan God.

Die spannende combinatie van geloven en leren gehoorzamen leer je

vanzelfsprekend niet thuis,

die kun je in de eerste plaats leren in het grote Gezin van God,

De gemeente van Christus,

en neem je vandaar weer mee naar huis,

naar je eigen gezin en je familie.

Maar het begint in de gemeente!

Dat leert de Heer ons hier!

Het is dus andersom dan wij soms denken!

Niet: 'onze voorbeeldige gezinnen vormen samen een hechte gemeente',

maar: 'een hechte gemeente helpt onze gezinnen verder.'

Oftewel: alles wat in Eden verloren is gegaan in de gewone gezinnen, wordt teruggewonnen op Golgotha door onze broer Jezus. Alle gewone gezinnen hebben verlossing nodig.

Het ideale gezin?

Ik vroeg zonet:

‘hoe kan het toch dat geloven de jongere generaties zo moeilijk af lijkt te gaan?’

Moeten we het anders aanpakken met onze geloofsopvoeding?

Waarschijnlijk wel, maar dat is niet het grote probleem.

We moesten sowieso leren van onze eigen inbreng niet teveel verwachten.

Want er bestaan in de bijbel geen voorbeeldige gezinnen.

Iemand schreef zelfs: ‘er is daar in de bijbel geen enkel voorbeeld van te vinden.’

In alle gezinnen die daar voorbij komen is er van alles aan de hand.

Kain vermoord zijn broer Abel.

Sem, Cham en Jafeth zijn verlegen met hun dronken vader en Cham slaagt er zelfs helemaal niet in daarmee goed mee om te gaan.

Tussen de broers Jakob en Esau is het een leven lang mis.

En Itschak en Rebekka zijn geen goede ouders voor hen.

En ook in het gezin van Jakob gaat het weer fout:

Jakob trekt Jozef voor en Jozef krijgt wel een bijzondere positie van God, maar heeft dan zelf nog niet de wijsheid daar goed mee om te gaan.

En zo gaat het maar door.

De vader van de richter Gideon geeft toe aan de Baälsdienst.

En weer een hele tijd later, weet zelfs de rechtvaardige koning David niet goed om te gaan met zijn vrouw, dochter en zonen.

En zo gaat het maar door...

Tegen het einde van de Oude Testament is het zelfs een morele puinhoop in bijna alle gezinnen van Israël.

En zelfs het gezin waarin de Heer Jezus opgroeit is geen voorbeeldig gezin.

Zij begrijpen er soms niets van.

...

Denk je dat het voor onze gezinnen anders is?

Dat wij op eigen kracht voorbeeldig gezinnen kunnen worden,

Die precies weten hoe we het moeten aanpakken met onze geloofsopvoeding.

En als we dat nu maar goed doen, het dan allemaal goed komt in de kerk?

Ik denk het niet, net zoals in de Bijbel zijn er ook onder ons geen voorbeeldige gezinnen.

Geloofskracht kun je niet alleen halen uit een goede opvoeding,

Die haal je allereerst bij de Heer Jezus,

Die krijg je van zijn Geest in het midden van Gods Gezin,

de gemeente van Christus

En vanuit die grote, verlost familie:

Die geestelijke vaders en moeders en die broers en zussen en oom en tantes

Wordt je gewone gezin verlost en leert dat ook geloven.
Wat in Eden verloren ging, wordt op Golgotha teruggewonnen.

Het probleem

Terug naar het probleem

Maar waarom lijkt geloven tegenwoordig dan zo veel moeilijker dan eerder
Ligt dat aan de jongere generatie?

Een citaat

“Onze jeugd heeft tegenwoordig een sterke hang naar luxe, heeft slechte manieren, minachting voor het gezag en geen eerbied voor ouderen.

Ze geven de voorkeur aan kletspraatjes in plaats van training ... Jonge mensen staan niet meer op als een oudere de kamer binnenkomt. Zij spreken hun ouders tegen, houden niet hun mond in gezelschap, ... en tiranniseren hun leraren”
schreef iemand.

‘Nou leer zulke mensen maar eens geloven!’, denk je dan.

...

Inderdaad! Maar dat geldt dan voor álle mensen.

Want dit is een citaat van de filosoof Socrates van 2500 jaar oud.

Oudere generaties hebben het altijd al moeilijk gehad met de jongere generaties,
gewoon omdat het mensen zijn.

En mensen zijn een lastige club als het om geloven gaat.

Ik geloof niet dat het speciaal aan de jongere generaties ligt.

Ligt het dan aan de oudere generaties.

Houden ze zo vast aan hun eigen gewoonten dat het daarom niet meer over komt bij
de jongere generaties.

Zij houden te veel vast aan hun soort kerkdiensten,
als we nu maar gaan luisteren naar jongere generaties,
naar wat zij graag willen,
dan lukt het hen wel te geloven.

Dat denk ik ook niet.

Mijn ervaring is dat ontevreden jongeren het zelf ook niet weten als je hun vraagt
wat er anders moet.

Onvrede overkomt hun gewoon.

En dat wat sommigen voor het probleem aanzien:

de muziek, de stijl van de kerkdiensten en zo, het echte probleem helemaal niet is.

En dat je dat alleen gaat veranderen:

andere diensten, andere muziek, andere manieren om de boodschap over te brengen.

Maar dat dat na een tijdje ook weer gaat vervelen.

Want de jongere generaties, hebben net zoals de oudere, niet de wijsheid in pacht als
het om geloven gaat .

Moeten we naar jongeren luisteren?

Jazeker, maar net zoals naar een kanarie. ...

Vroeger namen mijnwerkers een kanarie mee de mijn in.

Niet omdat ze zo van huisdieren hielden, het was hun alarmsysteem.

Een kanarie is veel gevoeliger dan een mens voor veranderingen in het luchtsamenstelling.

Werd de lucht slecht in de mijn, dan ging de kanarie al snel van zijn stokje.

En konden de mijnwerkers maken dat ze weg kwamen.

De jongere generaties zijn onze 'waarschuwkanaries'.

Als zij van hun stokje gaan en hun geloof dreigen kwijt te raken,

zegt dat niet, dat de oudere generaties helemaal verkeerd bezig zijn,

Of dat de jongeren een slechter slag gelovigen zijn,

maar dat de omstandigheden veranderd zijn.

En omdat jongeren daar gevoeliger voor zijn, gaan zij het eerst onderuit,

Ouderen pas later, die lopen een beetje achter.

En gaan dus pas later onderuit

Er leeft onderhuids veel twijfel kon je vrijdag in het Nederlands Dagblad lezen.¹

Conclusie

Lieve geloofsfamilie,

Vaders en moeders, oom en tantes en kleinere broers en zussen in Jezus

Alarm!

Er dreigt gevaar voor onze hele geloofsfamilie.

Dat merk je het eerst aan onze fijngevoelige jongeren, zij gaan het eerst onderuit.

En zo waarschuwen zij ons allemaal.

Daar mogen we hen wel dankbaar voor zijn.

Goed om met hen te praten,

maar zij zullen waarschijnlijk de oplossing niet kunnen geven.

Zij kunnen de situatie wel aanvoelen, maar nog niet overzien.

Daarvoor heb je weer de ervaring van de ouderen nodig,

maar die voelen het weer niet zo goed aan wat er nu speelt.

Duidelijk is dat de omstandigheden voor geloven weer slechter geworden zijn.

En dat jongere en oudere generaties samen,

het gezin van god

de Heer nodig hebben om daar zicht op te krijgen.

Dat allereerst

Samen bidden om de leiding van de Geest,

Samen leren van de Heer Jezus,

En leren van elkaar.

¹ Nederlands Dagblad 23 september 2016, 'Geloof onder kerkgangers verdwijnt'

De gevoelige jongeren van de ervaren ouderen:
wat zou het kunnen zijn?

De ervaren ouderen van de gevoelige jongeren:
hebben wij het goed gezien?

Jullie kunnen dat aanvoelen.

En samen leren van de Heer, onze grote broer in Gods gezin, de gemeente.
Hoe we in deze omstandigheden Gods wil kunnen blijven doen.

Hoe we het kunnen volhouden?

Wat daarvoor nu nodig is en dat vragen aan de Heer?

Misschien moeten we daar onze gewoontes wel voor veranderen,
Zodat er in Gods gezin meer ruimte komt voor onderling gesprek.
Want als wij in onze tijd opnieuw samen willen leren wat Gods wil is.
Ja, dan moet daar ook ruimte voorzijn.
En alleen zo, dicht bij de Heer, als geestelijke familie,
Kunnen we staande blijven!

Laten we het daar eens over hebben met elkaar!

Amen.

(c) ds. Wieb Dijksterhuis, September 2016